

M.A. (PREVIOUS) DEGREE (CBCSS) EXAMINATION, APRIL/MAY 2020
(PVT/SDE)

M.A. Sanskrit General—Second Semester
SKT 2C 08—SCIENTIFIC LITERATURE
(2019 Admissions)

Part A

	DD		MM		YEAR					
Date of Examination :	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	FN/AN
	Time : 15 Minutes				Total No. of Questions : 20					

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATE

1. This Question Paper carries Multiple Choice Questions from 1 to 20.
2. Immediately after the commencement of the examination, the candidate should check that the question paper supplied to him/her contains all the 20 questions in serial order.
3. Write the Name, Register Number and the Date of Examination in the space provided.
4. Each question is provided with choices (A), (B), (C) and (D) having one correct answer. Choose the correct answer and enter it in the main answer book.
5. Candidate should handover this Question paper to the invigilator after 15 minutes and before receiving the question paper for Part B Examination.

SKT 2C 08—SCIENTIFIC LITERATURE

Part A

Multiple Choice Questions :

1. Ayurveda is considered as upaveda of _____.
(A) Rgveda. (B) Atharva Veda.
(C) Samaveda.
2. In which Samhita the Salyatantra is included ?
(A) Rgvedasamhita. (B) Susrutasamhita.
(C) Carvakasamhita.
3. In which Vedanga Ganita, Jataka and Samhita are included ?
(A) Vyakarana. (B) Kalpa.
(C) Jyotisa.
4. Who is the author of Aryabhatia ?
(A) Bhaskara. (B) Sripati .
(C) Aryabhata.
5. Who is the author of Sisyadhi-vrddhida ?
(A) Mahavira. (B) Aryabhata.
(C) Lalla.
6. What does the term 'Prasada' signify ?
(A) Temple and Place. (B) Stupika.
(C) Stambha.
7. Caturvagacintamani written by _____.
(A) Nagarjuna. (B) Gangesa.
(C) Hemadri.

8. Who wrote the work *Yuktikalpatharu* ?
- (A) Bhoja. (B) Nagarjuna.
(C) Hemadri.
9. *Samarangana Sutradhara* comprises of _____ chapters.
- (A) 83. (B) 82.
(C) 80.
10. Who wrote the work *Shilparatna* ?
- (A) Srikumara. (B) Bhoja.
(C) Brhaspati.
11. Caraka says that things can be investigated by four pramanas - utterance of a reliable person, perception, inference, and _____.
- (A) Continuous argument. (B) Comparison.
(C) Discussion.
12. *Jyotirmimamsa* (analysis of astronomy) is a treatise on the methodology of _____.
- (A) Astronomical studies. (B) Ayurvedic Studies.
(C) Mathematical studies.
13. *Yuktibhāṣā* is mainly based on _____.
- (A) Mayamata. (B) Tantra Samgraha.
(C) Shilparatna.
14. *Jyotirmimamsa* written by _____.
- (A) Aryabhata. (B) Nilakandasomayaji.
(C) Gangesa.
15. *Laghubhaskariya* written by _____.
- (A) Bhaskara. (B) Lagatha.
(C) Nilakandasomayaji.

16. ——— is the only Indian mathematician who has referred to the ellipse (ayata- vrtta).
- (A) Bhaskara. (B) Mahavira.
(C) Kanada.
17. *Laghumanasa* written by ———.
- (A) Mahavira. (B) Lalla.
(C) Munjala.
18. Who is the Keralite astronomer ?
- (A) Bhaskara. (B) Lalla.
(C) Kelallur Nilakanta Somayaji.
19. 'The knowledge of Tree life' is ———.
- (A) Vrksayurveda. (B) Hastayurveda.
(C) Vastuvidya.
20. ——— is the oldest literary monument of Indian medicine.
- (A) Atharvaveda. (B) Rgveda.
(C) Samaveda.

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

M.A. (PREVIOUS) DEGREE (CBCSS) EXAMINATION, APRIL/MAY 2020

(PVT/SDE)

M.A. Sanskrit General—Second Semester

SKT 2C 08—SCIENTIFIC LITERATURE

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

Part B

*Answer may be written either in English or in Sanskrit.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

I. Write short notes on any four. Each question carries 2 weightage :

- 1 Bṛhaccāśīra.
- 2 Golapāda.
- 3 Sūtrasthāna.
- 4 Sthapati.
- 5 Pancabhūtasiddhānta.
- 6 Kalidinasamkhya.
- 7 Tantrasamuccaya.

(4 × 2 = 8 weightage)

II. Write short essays on any four. Each question carries 3 weightage :

- 8 Role of Arthaśāstra for the conservation of environment.
- 9 The major aspects of Iconography in India.
- 10 The contribution of Kerala to Vāstuśāstra.
- 11 The views of Āryabhaṭa on the rotation of earth.
- 12 Sūryasiddhānta and Pancasiddhāntika of Varāhamihira.

13 Varāhamihira and Indian Astronomy.

14 The basic content of Manuṣyālayacandrika.

(4 × 3 = 12 weightage)

III. Write Essays. *Each question carries 5 weightage :*

15 Explain the traditional Architecture of Kerala.

Or

16 Discuss the contribution of Āryabhaṭa to Indian Astronomy and Mathematics.

17 Elaborate the Aṣṭāṅgas of Ayurveda.

Or

18 Trace out the environmental and ecological wisdom in Ancient Indian Works.

(2 × 5 = 10 weightage)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

M.A. (PREVIOUS) DEGREE [CBCSS] EXAMINATION, APRIL/MAY 2020

(PVT/SDE)

M.A. Sanskrit (General)—Second Semester

SKT 2C 07—DARSANA I

(2019 Admissions)

Part A

	DD		MM			YEAR										
Date of Examination :	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	FN/AN
	Time : 15 Minutes						Total No. of Questions : 20									

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATE

1. This Question Paper carries Multiple Choice Questions from 1 to 20.
2. Immediately after the commencement of the examination, the candidate should check that the question paper supplied to him/her contains all the 20 questions in serial order.
3. Write the Name, Register Number and the Date of Examination in the space provided.
4. Each question is provided with choices (A), (B), (C) and (D) having one correct answer. Choose the correct answer and enter it in the main answer book.
5. Candidate should handover this Question paper to the invigilator after 15 minutes and before receiving the question paper for Part B Examination.

SKT 2C 07—DARSANA I

Part A

Multiple Choice Questions :

1. According to Samkhya philosophy, the sequence of creation is as under :
 - (A) Purusa, Prakrati, Ahankar, Mahat
 - (B) Prakrati, Purusa, Ahankar, Mahat.
 - (C) Prakrati, Purusa, Mahat, Ahankar .
 - (D) Purusa, Prakrati, Mahat, Ahankar.
2. Which of the following Orthodox (Astik) Schools of Indian Philosophy, is silent on the issue of existence of God as the ultimate reality ?
 - (A) Vedanta.
 - (B) Sankhya.
 - (C) Purva Mimamsa.
 - (D) Nyaya.
3. Who is the author of Sankhyataattvakoumudi ?
 - (A) Vacaspati Misra.
 - (B) Iswarakrisna.
 - (C) Kapila.
 - (D) Gargya.
4. Which one of the following is a form of Satkāryavāda ?
 - (A) Parinamavāda
 - (B) Syādvāda
 - (C) Anekāntavāda
 - (D) None of these.
5. How many limbs are there according to Yoga philosophy ?
 - (A) Eight.
 - (B) Six.
 - (C) Nine.
 - (D) Ten.
6. Manifestation according to Yoga is :
 - (A) Samadhi.
 - (B) Sadhana.
 - (C) Vibhuti.
 - (D) Kaivalya.

7. Nonviolence, non-harming other living beings through actions and speech is _____.
- (A) Satyam. (B) Ahimsa.
(C) Asteyam. (D) Aparigraham.
8. Non-greed or non-grasping is _____.
- (A) Satyam. (B) Ahimsa.
(C) Brahmacharyam. (D) Aparigraham.
9. Breath control and restraining, extending, stretching is _____.
- (A) Yama. (B) Niyama.
(C) Dharana. (D) Pranayama.
10. The seventh Anga among Astangas in Yoga is _____.
- (A) Yama. (B) Niyama.
(C) Dharana. (D) Dhyana.
11. Seswara Sankhya is the other name for _____ philosophy.
- (A) Nyaya. (B) Mimamsa.
(C) Yoga. (D) Vaisesika.
12. स्थिरसुखम् _____.
- (A) ध्यानं (B) निद्रा
(C) धारणम् (D) आसनं
13. अनुभूतविषयासंप्रमोषः _____.
- (A) स्मृतिः (B) समाधिः
(C) धारणम् (D) आसनं
14. Astangamarga is a contribution of to philosophy :
- (A) Jainism. (B) Yoga system.
(C) Mimamsa. (D) Vedanta.

15. योग —————.
- (A) चित्तवृत्तिनिरोधः (B) मनसः निरोधः
(C) कायस्थनिरोध (D) बुधेः निरोधः
16. The third stage in Pranayama is —————.
- (A) Recaka. (B) Puraka.
(C) Kumbhaka. (D) Urdhvaka.
17. Kumbhaka is —————.
- (A) Inhaling Air. (B) Exile of air.
(C) Filling air. (D) Exhausting air.
18. According to Sankhya philosophy "Karya" is —————.
- (A) Asat. (B) Sat.
(C) Sadasat (D) All the above.
19. Sarvatantrasvatantra is the sir name of —————.
- (A) Kapila. (B) Iswarakrisna.
(C) Vacaspati Misra. (D) Gaudapada.
20. Kaivalyapada is the ————— pada in Yogasutra.
- (A) 2nd. (B) 1st.
(C) 4th. (D) 3rd.

M.A. (PREVIOUS) DEGREE [CBCSS] EXAMINATION, APRIL/MAY 2020

(PVT/SDE)

Sanskrit (General)—Second Semester

SKT 2C 07—DARSANA I

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां देवनागरीलिपिमुपयुज्य समाधेयाः ।

I. भोजवृत्त्यनुसारेण यथेच्छं द्वयोः व्याख्या कार्या ।

Explain any *two* Sutras.

- 1 अभ्यासवैराग्याभ्यां तद्भिरोधः ।
- 2 वीतरागविषयं वा चित्तम् ।
- 3 तत्र निरतिशयं सर्वज्ञबीजम् ।
- 4 तत्र प्रत्ययैकतानता ध्यानम् ।

(2 × 2 = 4 weightage)

II. कमपि भागमनपहाय चतुर्णां लघूपन्यासं लिखत :

Write short notes on *four* without omitting any part.

क) तत्त्वकौमुद्यनुसारेण लिखत :

- 5 सत्कार्यवादः ।
- 6 प्रमाणानि ।
- 7 कारणमस्त्यव्यक्तम्
- 8 साख्योक्तगुणाः ।

ख) भोजवृत्त्यनुसारेण लिखत :

- 9 ईश्वरस्वरूपम् ।
- 10 चित्तवृत्तयः ।
- 11 यमाः ।

(4 × 3 = 12 weightage)

Turn over

III. तत्त्वकौमुद्यनुसारेण यथेच्छं द्वयोः व्याख्या कार्या :

Explain any *two* Karikas according to Tattvakaumudi.

- 12 सौक्ष्म्यात्तदनुपलब्धिर्नभावात् कार्यतस्तदुपलब्धिः ।
महदादि तच्च कार्यं प्रकृतिविरूपं सरूपञ्च ॥
- 13 अध्यवसायो बुद्धिधर्मो ज्ञानं विराग ऐश्वर्यम् ।
सात्त्विकमेतद्रूपम् तामसमस्माद्धिपर्यस्तम् ॥
- 14 सत्त्वं लघु प्रकाशकमिष्टमुपष्टम्भकं चलञ्च रजः ।
गुरु वरणकमेव तमः प्रदीपवञ्चार्थतो वृत्तिः ॥
- 15 पुरुषस्य दर्शनार्थं कैवल्यार्थं तथा प्रधानस्य ।
पङ्गवन्धवदुभयोरपि संयोगस्तत्कृतः सर्गः ॥

(2 × 2 = 4 weightage)

IV. द्वे उपन्यस्यत :

Write essays on any *two*.

- 16 सांख्यतत्त्वकौमुद्यनुसारेण गुणान् निरूपयत ।
- 17 संयोग एक भोगापवर्गार्थं सर्गं करोति – विशदयत ।
- 18 योगलक्षणमुक्त्वा चित्तवृत्तीः विवृणुत ।
- 19 समाधेः भेदान् भोजवृत्त्यनुसारं स्पष्टयत ।

(2 × 5 = 10 weightage)

M.A. (PREVIOUS) DEGREE [CBCSS] EXAMINATION, APRIL/MAY 2020
(PVT/SDE)

Sanskrit General—Second Semester
SKT 2C 06—GRAMMATICAL TRADITIONS
(2019 Admissions)
Part A

	DD		MM		YEAR					
Date of Examination :	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	FN/AN
	Time : 15 Minutes				Total No. of Questions : 20					

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATE

1. This Question Paper carries Multiple Choice Questions from 1 to 20.
2. Immediately after the commencement of the examination, the candidate should check that the question paper supplied to him/her contains all the 20 questions in serial order.
3. Write the Name, Register Number and the Date of Examination in the space provided.
4. Each question is provided with choices (A), (B), (C) and (D) having one correct answer. Choose the correct answer and enter it in the main answer book.
5. Candidate should handover this Question paper to the invigilator after 15 minutes and before receiving the question paper for Part B Examination.

SKT 2C 06—GRAMMATICAL TRADITIONS

Part A

Multiple Choice Questions :

1. मध्यसिद्धन्तकौमुदेः कर्ता कः ?

(A) वरदराजः

(B) पतञ्जलि

(C) भक्तोजिदीक्षित

(D) वररुचिः

2. समसनम् भवति

(A) संधिः

(B) समासः

(C) परिभाषा

(D) उपसर्गः

3. समासः इति पदे धातुः अस्ति

(A) अस्

(B) आस्

(C) धाञ्

(D) क्त

4. पूर्वपदार्थ प्रधानः समासः

(A) केवल

(B) द्विगु

(C) अव्ययीभावः

(D) तत्पुरुषः

5. उत्तरपदार्थ प्रधानः समासः

A) केवल

(B) द्विगु

(C) अव्ययीभावः

(D) तत्पुरुषः

6. श्राविका पदे कः प्रत्ययः

(A) टाप्

(B) टीप्

(C) टोप्

(D) टप्

7. गुणवती पदे कः प्रत्ययः

(A) टाप्	(B) टीप्
(C) डीप्	(D) ट्प्

8. कर्त्री पदे कः प्रत्ययः

(A) डीप्	(B) टीप्
(C) टाप्	(D) ट्प्

9. नर्तकी पदे कः प्रत्ययः

(A) डीप्	(B) टीप्
(C) टाप्	(D) डीष्

10. तिप् इति ————— प्रत्ययः

(A) आत्मनेपदप्रत्ययः	(B) परस्मैपदप्रत्ययः
(C) अजन्तपुलिङ्गप्रत्ययः	(D) अजन्तस्त्रीलिङ्गप्रत्ययः

11. वर्तमाने —————

(A) लट्	(B) लोट्
(C) लङ्	(D) लेट्

12 अनुदात्तङित —————

(A) आत्मनेपदम्	(B) परस्मैपदम्
(C) उभयपदम्	(D) आधातु

13. परीक्षे —————

(A) लट्	(B) लोट्
(C) लृट्	(D) लिट्

14. कति लकाराः सन्ति ?

(A) पञ्च	(B) दश
(C) द्वादश	(D) नव

15. अज्ञार्थकः लकारः

(A) लट्	(B) लोट्
(C) लङ्	(D) लेट्

16. समासः ————— विधः

(A) त्रिधा	(B) चतुर्धा
(C) पञ्चधा	(D) द्विधा

17. शेषात्कर्त्तरि —————

(A) आत्मनेपदम्	(B) परस्मैपदम्
(C) उभयपदं	(D) अन्यपदं

18. परस्मैपदी प्रत्ययाः भवन्ति —————

(A) नव	(B) दश
(C) अष्ट	(D) अष्टादश

19. ————— लुङ् ।

(A) मोङ्गी	(B) माङ्गी
(C) मङ्ग्	(D) मेङ्गि

20. कृ धातोः लोट् आत्मनेपदी उत्तमपुरुष एकवचनम् —————

(A) करमि	(B) करवाणि
(C) करोमि	(D) कुर्मः

M.A. (PREVIOUS) DEGREE [CBCSS] EXAMINATION, APRIL/MAY 2020

(PVT/SDE)

Sanskrit General—Second Semester

SKT 2C 06—GRAMMATICAL TRADITIONS

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

Part B

*Answers may be written either in English or in Sanskrit.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

I. द्वे सूत्रे व्याख्यात :

- 1 पादोऽन्यतरस्याम् ।
- 2 अनो बहुव्रीहेः ।
- 3 न यासयोः ।
- 4 बह्वादिभ्यश्च ।

(2 × 3 = 6 weightage)

II. ससूत्रं उदाहरणद्वयं साधयत :

- 5 वृष्टिश्चेत् क्षिप्रं धारयति ।
- 6 अपि हन्यादघं हरिः ।
- 7 सुप्तोऽहं किल विललाप ।
- 8 स्मरसि कृष्ण गोकुले वत्स्यामः ।

(2 × 2 = 4 weightage)

III. कमपि भागमनपहाय सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात :

- 9 समवप्रविभ्यः स्थः ।
- 10 उपपराभ्याम् ।
- 11 अघेः प्रहसने ।
- 12 स्पर्धायामाडः ।

Turn over

- 13 अनुपराभ्यां कृञः ।
 14 अभिप्रत्यतिभ्यः क्षिपः
 15 कुधयुधजननशयिङ् ।

(4 × 2 = 8 weightage)

IV. त्रयाणां समासं ससूत्रं समर्थयत :

- 16 अधिहरि ।
 17 उपशरदम् ।
 18 अध्यात्मम् ।
 19 कुपुरुषः ।
 20 चोरभयम् ।

(3 × 2 = 6 weightage)

V. त्रयाणां लघुटिप्पणिं लिखत :

- 21 नदी ।
 22 अनक्ष ।
 23 घनश्यामः ।
 24 कथाः प्रकुरुते ।
 25 पराकरोति ।

(3 × 2 = 6 weightage)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

M.A. (PREVIOUS) DEGREE [CBCSS] EXAMINATION, APRIL/MAY 2020

(PVT/SDE)

M.A. Sanskrit (General)—Second Semester

SKT 2C 05—INDIAN AESTHETICS—I

(2019 Admissions)

Part A

	DD		MM			YEAR							
Date of Examination :	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	FN/AN
	Time : 15 Minutes						Total No. of Questions : 20						

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATE

1. This Question Paper carries Multiple Choice Questions from 1 to 20.
2. Immediately after the commencement of the examination, the candidate should check that the question paper supplied to him/her contains all the 20 questions in serial order.
3. Write the Name, Register Number and the Date of Examination in the space provided.
4. Each question is provided with choices having one correct answer. Choose the correct answer and write it in the main answer book.
5. Candidate should handover this Question paper to the invigilator after 15 minutes and before receiving the question paper for Part B Examination.

SKT 2C 05—INDIAN AESTHETICS—I

Part A

Multiple Choice Questions :

1. ध्वन्यालोकं नाम ग्रन्थस्य कर्ता ?

(अभिनवगुप्तः, आनन्दवर्धनः, दण्डि, मम्मट)

2. अवन्तिवर्मायाः सभाकवि ?

(आनन्दवर्धनः, वामन, भामह, अभिनवगुप्तः)

3. ध्वन्यालोकस्य टीकाकार ?

(अभिनवगुप्त, मल्लीनाथ, मम्मट, अभिनवभारति)

4. ध्वन्यालोकस्य अध्यायस्य नाम ?

(उद्योतः, काण्ठ, सर्ग, उल्लास)

5. _____ शासन ज्ञान मात्रेणैव न वेद्यते ।

(शब्दार्थ, शब्द, अर्थ, ध्वनि)

6. यथा व्यापारनिष्पत्तौ _____ न विभाव्यते ।

(पदार्थो, वाक्यार्थो, गुणो, व्यङ्ग्ये)

7. लावण्याध्याः प्रयुक्तास्ते न भवन्ति पदं _____ ।

(गुणाः, व्यङ्ग्याः, ध्वनेः, अलङ्काराः)

8. अर्थान्तरे _____ अत्यन्तं वा तिरस्कृतम् ।

(संक्रामितम्, संक्रमितम्, असंक्रमितम्, असंक्रामितम्)

9. विवक्षिताभिधेयस्य ध्वनेरात्मा _____ मतः ।

(द्विधा, पञ्चधा, चतुर्था, त्रिधा)

10. आनन्दवर्धनेनोक्तं काव्यस्यात्मा _____ ।

(रीति, ध्वनि, रसं, गुणं)

11. ध्वन्योलोके ध्वनि विरोधिनां कति पक्षाः सन्ति ?

(२, ३, ४, ६)

12. ध्वन्योलोके कारिका, वृत्ति, उदाहरणं इति त्रयो _____ ।

(अंशा, देशा, उद्योत, शेषः)

13. तदुपायतया तद्वदर्थे _____ तदादृतः ।

(वाच्ये, व्यग्ये, लाक्षणिके, वाचके)

14. व्यङ्क्तः काव्यविशेषः स _____ इति सूरिभिः कथितः ।

(लक्षण, ध्वनि, शब्दार्थ, शब्द)

15. अविवक्षितवाच्यस्य ध्वनेर्वाच्यं _____ मतम् ।

(त्रिधा, द्विधा, पञ्चधा, अष्टधा)

16. रोद्गादयो _____ दीप्या लक्ष्यन्ते काव्यवर्तिनः ।

(रसा, गुणा, अलंकार, रसादि)

17. स _____ गुणो ज्ञेयः सर्वसाधारणक्रियः ।

(माधुर्यो ओजो, प्रसादो, कान्ति)

18. शक्तावपि प्रमादित्वं _____ विशेषतः ।

(संभोगे, विप्रलम्भे, कष्टे, रौद्रो)

19. शब्दार्थशक्तिमूलत्वात् सोऽपि द्वेधा व्यवस्थितः—किं ?

(अविवक्षितव्यस्य, विवक्षितान्यपरवाच्यस्य, अर्थान्तरसंक्रमितस्य, अत्यन्ततिरस्कृतस्य)

20. वस्तुद्वये च शब्दशक्त्या प्रकाशमाने _____ ।

(उपमा, श्लेषः, अनुप्रासः, उल्लेख)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

M.A. (PREVIOUS) DEGREE [CBCSS] EXAMINATION, APRIL/MAY 2020

(PVT/SDE)

M.A. Sanskrit (General)—Second Semester**SKT 2C 05—INDIAN AESTHETICS—I**

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

Part B*Answers may be written either in English or in Sanskrit.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

I. कमपिभागमनपहाय चतुर्णां व्याख्या कार्या :

(क) (1) उपोढरागेण विलोलतारकं तथा गृहीतं शाशिना निशामुखम् ।
यथा समस्तं तिमिरांशुकं तथा पुरोऽपि रागाद्भलितं न लक्षितम् ॥

(2) व्रज ममैवैकस्या भवन्तु निःश्वासरोदितव्यानि ।
मा तवापि तथा विना दाक्षिण्यहतस्य जनिषत ॥

(3) सुवर्णपुष्पां पृथिवीं चिन्वन्तिं पुरुषास्त्रयः ।
शूरश्च कृतविद्यश्च यश्च जानाति सेवितुम् ॥

(4) कुपिताः प्रसन्ना अवरुदितवदना विहसन्त्यः ।
यथा गृहीतास्तथा हृदयं हरन्ति स्वैरिण्यो महिलाः ॥

(ख) (5) तदा जायन्ते गुणा यदा ते सहृदयैर्गृह्यन्ते ।
शविकिरणानुगृहीतानि भवन्ति कमलानि कमलानि ॥

(6) किं हास्येन न मे प्रयास्यसि पुनः प्राप्तश्चिरादर्शनं ।
केयं निष्करुणा प्रवासरुचिता केनासि दूरीकृतः ॥

स्वप्रान्तेष्विति ते वदन् प्रियतमव्यासक्तकण्ठग्रहो
बुद्ध्वा रोदिति रिक्तबाहुवलयस्तारं रिपुस्त्रीजनः ॥

(7) तरङ्गभूभङ्गा क्षुभितविहगश्रेणिरशना विकर्षन्ती फेनं वसनमिव संरम्भशिथिलम् ।

यथाविद्धं याति स्खलितमभिसन्धाय बहुशो नदीरूपेणेयं ध्रुवमसहना सा परिणता ॥

(4 × 2 = 8 weightage)

II. कमपिभागमनपहाय चतुर्णां लघुपन्यासं लिखत :

- (क) (8) वाच्यप्रतीयमानाख्यौ तस्य भेदावुभौ स्मृतौ—विशदयत ।
- (9) चारुत्वोत्कर्षनिबन्धना हि वाच्यव्यङ्ग्योः प्राधान्यविवक्षा—सोदाहरणं लिखत ।
- (10) ध्वनेरनिर्वचनीयत्ववादिनां मतं अनुचितं इति ग्रन्थानुसारं प्रतिपादयत ।
- (11) उपचारमात्रं तु भक्तिः—भक्ति ध्वनिभिन्नत्वं लक्षयत ।
- (ख) (12) काव्ये यमकादिनिबन्धनं आवश्यकं वा इति ग्रन्थानुसारं लक्षयत ।
- (13) शब्दशक्त्युद्भवध्वनेः श्लेषाद्भेदं सोदाहरणं निरूपयत ।
- (14) माधुर्यगुणस्य स्थान आनन्दवर्धनमतानुसारं प्रतिपादयत ।

(4 × 2 = 8 weightage)

III. कमपिभागमनपहाय द्वयोः कारिकयोः व्याख्या कार्या :

- (क) (15) योऽर्थः सहृदयश्लाघ्यः काव्यात्मेति व्यवस्थितः ।
वाच्यप्रतीयमानाख्यौ तस्य भेदावुभौ स्मृतौ ॥
- (16) काव्यस्यात्मा स एवार्थस्तथा चादिकवेः पुरा ।
क्रौञ्चद्वन्द्ववियोगोत्यः श्लोकत्वमागतः ॥
- (ख) (17) निर्व्यूढावपि चाङ्गत्वे यत्नेन प्रत्यवेक्षणम् ।
रूपकादिरलङ्कारवर्गस्याङ्गत्वसाधनम् ॥
- (18) शब्दार्थशक्त्या क्षिप्तोऽपि व्यङ्ग्योऽर्थः कविना पुनः ।
यन्नाविष्क्रियते स्वोक्त्या सान्यैवालङ्कृतिध्वनेः ॥

(2 × 2 = 4 weightage)

IV. द्वे उपन्यस्यत :

(19) ध्वन्यभाववादप्रकारान् ग्रन्थोक्तदिशा निरूपयत ।

अथवा

(20) व्यङ्ग्यार्थस्य वाच्यार्थाद् वैलक्षण्यं प्रतिपादयत ।

(21) अविद्विक्तवाच्यध्वनेः भेदद्वयस्य पदवाक्यप्रकाशतां सोदाहरणं विशदयत ।

अथवा

(22) ध्वन्यात्मभूते श्रङ्गारे केषामलङ्काराणां हेयता—ग्रन्थानुसारं विचारयत ।

(2 × 5 = 10 weightage)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

**SECOND SEMESTER M.A. DEGREE (REGULAR/SUPPLEMENTARY)
EXAMINATION, APRIL 2021**

(CBCSS)

Sanskrit General

SKT 2C 08—SCIENTIFIC LITERATURE

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

General Instructions

1. *In cases where choices are provided, students can attend all questions in each section.*
2. *The minimum number of questions to be attended from the Section / Part shall remain the same.*
3. *There will be an overall ceiling for each Section / Part that is equivalent to the maximum weightage of the Section / Part.*

Part A

I. Write short notes on any *four* questions. Each question carries 2 weightage :

- 1 Dṛggaṇita.
- 2 Vedāngajyotisa.
- 3 Vṛkṣāyurveda.
- 4 Prāsāda.
- 5 Pancakammālar.
- 6 Aṣṭavaidyas.
- 7 Aṣṭāṅgaḥṛdayam.

(4 × 2 = 8 weightage)

Part B

II. Write short essays on any *four* questions. Each question carries 3 weightage :

- 8 Yuktibhāṣa.
- 9 Bṛhatsamhita.

Turn over

- 10 Mayamata.
- 11 Kelallūr Nīlakaṇṭha Somayāji
- 12 Environment protection in Arthasāstra
- 13 Materials using in Iconography.
- 14 Contribution of Raghavan Thirumulpad to Ayurveda.

(4 × 3 = 12 weightage)

Part C

III. Write Essays. Each question carries 5 weightage :

- 15 Evaluate the contribution of Kerala to Indian Astronomy.

Or

- 16 Explain the Pancabhūta theory in Ayurveda.

- 17 Evaluate the environmental awareness reflected in ancient Sanskrit works.

Or

- 18 Explain the traditional Architecture of Kerala.

(2 × 5 = 10 weightage)

**SECOND SEMESTER M.A. DEGREE (REGULAR/SUPPLEMENTARY)
EXAMINATION, APRIL 2021**

(CBCSS)

Sanskrit General

SKT 2C 07—DARSANA-I

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

General Instructions

1. *In cases where choices are provided, students can attend all questions in each Section / Part.*
2. *The minimum number of questions to be attended from the Section / Part shall remain the same.*
3. *There will be an overall ceiling for each Section / Part that is equivalent to the maximum weightage of the Section / Part.*

सर्वे प्रश्नाः : संस्कृतभाषायां देवनागरीलिपिमुपयुज्य समाधेयाः ।

Part A

I. भोजवृत्त्यनुसारेण यथेच्छं द्वयोः व्याख्या कार्या :

Explain any *two* Sutras :

- 1 योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः ।
- 2 क्लेशकर्मविपाकाशयैरपरामृष्टः पुरुषविशेषः ईश्वरः ।
- 3 समाधिसिद्धिरीश्वरप्रणिधानात् ।
- 4 त्रयमेकत्र संयमः ।

(2 × 2 = 4 weightage)

Part B

II. कमपि भागमनपहाय चतुर्णां लघूपन्यासं लिखत :

Write short notes on *four* without omitting any part :

(क) तत्त्वकौमुद्यनुसारेण लिखत :

- 5 प्रत्यक्षानुपलब्धिहेतवः ।
- 6 प्रकृतिपुरुषयोः परस्परमपेक्षा ।

Turn over

- 7 उभयात्मकंमत्र मनः ।
8 तस्मात् त्रिविधं करणं द्वारि ।

(ख) भोजवृत्त्यनुसारेण लिखत :

- 9 पञ्च वृत्तयः ।
10 सम्प्रज्ञातः समाधिः ।
11 वैराग्यम् ।

(4 × 3 = 12 weightage)

Part C

III. तत्त्वकौमुद्यनुसारेण यथेच्छं द्वयोः व्याख्या कार्या :

Explain any *two* Karikas according to Tattvakaumudi :

- 12 प्रतिविषयाध्यवसायो दृष्टं त्रिविधमनुमानमाख्यातम् ।
तल्लिङ्गलिङ्गिपूर्वकमाप्तशुतिराप्तवचनं तु ॥
- 13 असदकरणादुपादानग्रहणात् सर्वसम्भवाभावात् ।
शक्तस्य शक्यकरणात् कारणभावाच्च सत्कार्यम् ॥
- 14 अभिमानोऽहङ्कारः तस्मात्त्रिविधः प्रवर्तते सर्गः ।
एकादशकश्च गणस्तन्मात्रपञ्चकश्चैव ॥
- 15 त्रिगुणमविवेकि विषयः सामान्यमचेतनं प्रसवधर्मि ।
व्यक्तं तथा प्रधानञ्च तद्विपरीतस्तथा च पुमान् ॥

(2 × 2 = 4 weightage)

Part D

IV. द्वे उपन्यस्यत :

Write essays on any *two* :

- 16 सांख्यशास्त्रारम्भभावश्यकतां तत्त्वकौमुद्यनुसारेण विशदयत ।
17 अव्यक्तपुरुषयोरस्तित्वं साधयत ।
18 भोजवृत्त्यनुसारेण समार्धिं सविभागं विशदयत ।
19 योगाङ्गानि भोजवृत्त्यनुसारेण स्पष्टयत ।

(2 × 5 = 10 weightage)

**SECOND SEMESTER M.A. DEGREE (REGULAR/SUPPLEMENTARY)
EXAMINATION, APRIL 2021**

(CBCSS)

Sanskrit General

SKT 2C 06—GRAMMATICAL TRADITIONS

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

General Instructions

1. *In cases where choices are provided, students can attend all questions in each Section / Part.*
2. *The minimum number of questions to be attended from the Section / Part shall remain the same.*
3. *There will be an overall ceiling for each Section / Part that is equivalent to the maximum weightage of the Section / Part.*

*Answers may be written either in English or in Sanskrit.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

Part A

I. द्वे सूत्रे व्याख्यात :

- 1 हलस्तद्धितस्य ।
- 2 वयसि प्रथमे ।
- 3 वर्णादनुदात्तात्तोपधातोः नः ।
- 4 अनो बहुव्रीहेः ।

(2 × 3 = 6 weightage)

Part B

II. असूत्रं उदाहरणद्वयं साधयत :

- 5 स्मरसि कृष्ण गोकुले वत्स्यामः ।
- 6 अपि हन्यादघं हरिः ।
- 7 वृष्टिश्चेत् क्षिप्रं धारयति ।
- 8 सुप्तोऽहं किल विललाप ।

(2 × 2 = 4 weightage)

Turn over

Part C

III. कमपि भागमनपहाय सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात :

- (क) 9 अकर्मकाच्च ।
 10 अधेः प्रहसने ।
 11 प्रकाशनस्थेयाख्यययोश्च ।
 12 उपान्मन्त्रकरणे ।
 (ख) 13 अनुपराभ्यां कृञः
 14 कुधयुधजननशयिङ् ।
 15 परेर्मृषः ।

(4 × 2 = 8 weightage)

Part D

IV. त्रयाणां समासं ससूत्रं समर्थयत :

- 16 ससखि ।
 17 पञ्चगङ्गम् ।
 18 नखभिन्नः ।
 19 अक्षशोण्ड ।
 20 त्रिमूधः ।

(3 × 2 = 6 weightage)

Part E

V. त्रयाणां लघुटिप्पणिं लिखत :

- 21 त्रिलोकी ।
 22 राजपुरुषः ।
 23 पूर्वा शाला ।
 24 नाथसे किमु पति न भूताम् ।
 25 दमयन्ती कमनीयतामदम् ।

(3 × 2 = 6 weightage)

**SECOND SEMESTER M.A. DEGREE (REGULAR/SUPPLEMENTARY)
EXAMINATION, APRIL 2021**

(CBCSS)

Sanskrit General

SKT 2C 05—INDIAN AESTHETICS—I

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

General Instructions

1. *In cases where choices are provided, students can attend all questions in each Section / Part.*
2. *The minimum number of questions to be attended from the Section / Part shall remain the same.*
3. *There will be an overall ceiling for each Section / Part that is equivalent to the maximum weightage of the Section / Part.*

*Answers may be written either in English or in Sanskrit.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

I. कमपिभागमनपहाय चतुर्णां व्याख्या कार्या

- (क) 1 यस्मिन्नस्ति न वस्तु किञ्चन मनः प्रह्लादि सालंकृति
व्युत्पन्नै रचितं च नैव वचनैर्वक्रोक्तिशून्यं च यत् ।
काव्यं तद्ध्वनिनासमन्वितमिति प्रीत्या प्रशंसञ्जडो
नो विद्मोऽभिदधाति किं सुमतिना पृष्टः स्वरूपं ध्वनेः ॥
- 2 प्रार्थये तावत्प्रसीद निवर्त्तस्व मुखशशिज्योत्स्नाविलुप्ततमोनिवहे ।
अभिसारिकाणां विघ्नं करोष्यन्यासामपि हताशे ॥
- 3 शिखरिणि क्रनु नाम कियच्चिरं किमभिधानमसावकरोत्तपः ।
तरुणि येन तवाधरपाटलं दशति बिम्बफलं शुकशावकः ॥
- 4 भार्यायाः प्रहरो नवलतया दत्तः प्रियेण स्तनपृष्ठे ।
मृदुकोऽपि दुःसह इव जातो हृदये सपत्नीनाम् ॥

Turn over

- (ख) 5 स्निग्धश्यामलकान्तिलिसवियतो वेल्लद्धलाका घाना
वाताः शीकरिणः पयोदसुहृदामानन्दकेकाः कलाः ।
कामं सन्तु दृढं कठोरहृदयो रामोऽस्मि सर्वं सहे
वैदेही तु कथं भविष्यति हाहा देवि धीरा भव ॥
- 6 गगनं च मतमेघं धारालुलितार्जुनानि च वनानि ।
निरहङ्कारमृगाङ्का हरन्ति नीला अपि निशाः ॥
- 7 किं हास्येन न मे प्रयास्यसि पुनः प्राप्तश्चिराद्दर्शनं
केयं निष्करुण प्रवासरुचिता केनासि दूरीकृतः ।
स्वप्नान्तेष्विति ते वदन् प्रियतमकण्ठग्रहो
बुद्धा रोदिति रिक्तबाहुवलयस्तारं रिपुस्त्रीजनः ॥

(4 × 2 = 8 weightage)

II. कमपिभागमनपहाय चतुर्णां लघूपन्यासं लिखत :

- (क) 8 भ्रम धार्मिक विस्रब्धः स शुनकोऽद्य मारितस्तेन ।
गोदावरीनदीकूललतागहनवासिना दृप्तसिंहेन ॥
इत्यत्र वाच्यार्थाभिन्नस्य व्यङ्ग्यार्थप्रतीतिः कथं इति प्रतिपादयत ।
- 9 समासोक्तौ ध्वनेरन्तर्भावः कथं न भवति ?
- 10 अपह्नुत्यलङ्कारे ध्वनेरन्तर्भावं लक्षयत ।
- 11 चारुत्वोत्कर्षनिबन्धना हि वाच्यव्यङ्ग्ययोः प्राधान्यविवक्षा—सोदाहरणं लक्षयत ।
- (ख) 12 रसादिरलङ्कारभेदं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
- 13 अङ्गाश्रितास्त्वलङ्काराः मन्तव्या कटकादिवत्—काव्ये अलङ्काराणां स्थानं ग्रन्थानुसारं विशदयत ।
- 14 गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य भेदान् सोदाहरणं प्रदर्शयत ।

(4 × 2 = 8 weightage)

III. कमपिभागमनपहाय द्वयोः कारिकयोः व्याख्या कार्या :

- (क) 15 प्रतीयमानं पुनरन्यदेव वस्त्वस्ति वाणीषु महाकवीनाम् ।
यत्तत्प्रसिद्धावयवातिरिक्तं विभाति लावण्यमिवाङ्गनासु ॥
- 16 सोऽर्थोस्तव्यक्तिसामर्थ्ययोगी शब्दश्च कश्चन ।
यत्नतः प्रत्यभिज्ञेयौ तौ शब्दार्थौ महाकवेः ॥
- (ख) 17 अर्थशक्तेरलङ्कारो यत्राप्यन्यः प्रतीयते ।
अनुस्वानोपमव्यङ्ग्यः स प्रकारोऽपरो ध्वनेः ॥
- 18 समर्पकत्वं काव्यस्य यत्तु सर्वरसान् प्रति ।
स प्रसादो गुणो ज्ञेयः सर्वसाधारणक्रियः ॥

(2 × 2 = 4 weightage)

IV. द्वे उपन्यस्यत :

- 19 ध्वने : स्वरूपं सप्रभेदं उपन्यस्यत ।

अथवा

- 20 ध्वनिविरोधिनां वादान् निर्दिश्य अभाववादस्य विकल्पत्रयं उपपादयत ।
- 21 रसादिध्वनेः स्वरूपं निरूप्य रसवदलङ्कारस्य भेदमुपपादयत ।

अथवा

- 22 अविवक्षितवाच्यध्वनेः भेदद्वयं ग्रन्थानुसारं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।

(2 × 5 = 10 weightage)